

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av omsättningsskattelagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en sådan ändring av omsättningsskattelagen att det kalkylerade avdraget för begagnade varor som anskaffats skattefritt slopas. I fråga om de företag som idkar handel med begagnade varor kompenseras avdraget genom att företagen skall betala skatt bara på sin egen försäljningsprovision.

Dessutom föreslås att omsättningsskatten på vissa förnödenheter, dvs. varor och tjänster, som anskaffats för officiellt bruk skall kunna återbetalas på basis av ömsesidighet till främ-

mande maktens diplomatiska och motsvarande beskickningar i Finland.

Återbetalningen minskar i någon mån avkastningen av omsättningsskatten, men å andra sidan får Finland på basis av ömsesidighet skatteförmåner i många länder, varigenom utrikesministeriets förvaltningsområde sparar in kostnader för utrikesrepresentationen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Försäljning av begagnade varor

1.1. Nuläget

Enligt en huvudregel i 41 § omsättningsskattelagen (559/91) får en skattskyldig, när han räknar ut den skatt som skall redovisas, på grundval av en vara eller tjänst som han för sin skattepliktiga rörelse köpt av en annan skattskyldig dra av den skatt som säljaren är skyldig att betala. Den skattskyldige får likväl enligt 47 § 1 mom. 6 punkten (7/92) dra av en kalkylerad skatt för varor som han köpt skattefritt och som varit i säljarens eget bruk samt för sådana varor som han köpt av någon annan än en skattskyldig och som allmänt används som industriråvara. Avsikten med detta kalkylerade avdrag är att avlägsna den dolda skatt som ingår i begagnade varor som anskaffats som anläggnings- eller omsättnings-tillgångar och som i tiden inte kunnat dras av.

En förutsättning för att göra avdrag enligt 47 § 1 mom. 6 punkten är dessutom att varorna inte använts direkt i produktiv verksamhet som avses i 43 § 1 mom. Begränsningen trädde i kraft den 15 januari 1992 och dess syfte är att hindra att ett kalkylerat avdrag görs för produktionsmaskiner och anordningar samt andra produktionsvaror som är avdragsgilla enligt gällande omsättningsskattelag och tagits i bruk medan den gamla omsättningsskattelagstiftningen var i kraft, dvs. anskaffats före den 1 oktober 1991, men som inte var avdragsgilla innan lagen trädde i kraft. Det kalkylerade avdrag som här avses gäller sålunda numera bara andra varor än sådana som direkt använts i produktiv verksamhet, vilket betyder att avdragets omfattning har minskat betydligt. Den nämnda begränsningen hindrar också att avdrag görs i de fall då maskiner och anordningar som använts vid tillverkning säljs skat-

tefritt till skrothandlare eller andra återförsäljare.

1.2. De föreslagna ändringarna

Det skattefria inköpspriset för varor som köpts som begagnade innehåller dold skatt, eftersom den som sålt varorna inte i tiden har kunnat dra av den öppna skatt som ingick i det inköpspris som han betalade. Att avdrag inte kunnat göras beror antingen på att säljaren inte varit skattskyldig eller varan anskaffats för en skattefri rörelse eller på att säljaren enligt den lagstiftning som gällde vid tidpunkten för köpet inte var avdragsberättigad, fastän varan anskaffats för en skattepliktig rörelse. Då lagstiftningen ändras så att avdragsrätterna utvidgas, betyder det i fråga om avdragsrätten för begagnade varor som anskaffats skattefritt att de utvidgade avdragsrätterna kommer att omfatta även senare överlåtelser av anläggningstillgångar som är i bruk när ändringen träder i kraft, fastän avsikten är att utvidgningarna skall gälla bara nya varor.

Enligt ett principbeslut som regeringen fattade den 5 april 1992 skall Finland övergå till ett system med medvärdesskatt vid ingången av år 1994. I ett mervärdesskattessystem på bred bas får man i regel dra av den skatt som ingår i alla produktionsinsatser som anskaffats för skattepliktig verksamhet. Därvid är försäljning av den skattskyldiges egna anläggningstillgångar skattepliktig och det behövs inget kalkylerat avdrag i detta avseende. Eftersom det kalkylerade avdraget kan vara betydligt större än det faktiska beloppet av den dolda skatt som ingår i en begagnad vara, kan en omfattande kalkylerad avdragsrätt inte heller anses vara förenlig med principerna för ett system med mervärdesskatt.

För att inte de utvidgade avdragsrätter som ingår i systemet med mervärdesskatt, på grund av regleringar som företas innan reformen träder i kraft, skall komma att gälla sådana anläggningstillgångar som nu är i bruk och inte är avdragsgilla enligt gällande lag, föreslås i syfte att hindra oavsiktliga skatteförmåner att den kalkylerade avdragsrätten enligt 47 § 1 mom. 6 punkten omsättningsskattelagen för varor som varit i säljarens eget bruk slopas redan i gällande lag.

Det föreslås samtidigt att det kalkylerade avdrag som enligt det nämnda lagrummet

gäller sådana varor som köpts av någon annan än en skattskyldig och som används som industriråvara också slopas, eftersom förutsättningarna för skattskyldighet för fysiska personer som samlar in skrot, returpapper och dylikt har förändrats sedan den nya omsättningsskattelagen trädde i kraft. Dylåka insamlares försäljning är numera i allmänhet skattepliktig, varför en skattskyldig köpare kan dra av den skatt som ingår i inköpspriset, och på grund därav behövs inget kalkylerat avdrag.

Den som idkar handel med begagnade varor skall betala skatt på de varor han säljer, oberoende av om han har kunnat göra inköpsavdrag för varorna. För att inte någon efter att det kalkylerade avdraget slopats skall behöva betala skatt flera gånger för begagnade varor som anskaffats skattefritt, föreslås i en ny 25 a § ett stadgande om att skattegrunden för den som idkar handel med begagnade varor skall vara det pris som säljaren uppburit av köparen minskat med säljarens eget inköpspris. Skatt skall betalas bara på säljarens försäljningsprovision. På grund av praktiska problem föreslås att den skatt som bestämts på det nämnda sättet inte skall vara avdragsgill för köparen. Den som idkar handel med begagnade varor skall kunna välja om han önskar tillämpa specialförfarandet eller inte.

Slopandet av det kalkylerade avdraget leder till skatteakumulation i fråga om varor som ett företag eller på dess vägnar konkursförvaltningen efter upphörandet av rörelsen skattefritt sålt till skattskyldiga. Därför föreslås att 87 § 2 mom. ändras så att företagets skattepliktiga verksamhet kan anses fortsätta så länge som företaget eller på dess vägnar konkursförvaltningen säljer företagets rörelsetillgångar. Skatteakumulationen i de fall då en skattskyldig investerar sina rörelsetillgångar som kapitalinsats i ett bolag som bildas kan avhjälpas utan ändring av lagstiftningen genom att dylåka investeringar betraktas som tagande i eget bruk och inte som försäljning.

I anslutning till slopandet av det kalkylerade avdraget föreslås att förutsättningarna för det avdrag, som enligt 52 § görs när skattepliktig verksamhet inleds, och för det avdrag, som görs på grund av ändring av det ändamål för vilket en vara används som anskaffats för ett ändamål som inte berättigar till avdrag, ändras så att avdragen gäller enbart varor som anskaffats som skattepliktiga.

2. Skatteåterbäring till diplomatiska beskickningar

2.1. Propositionens mål

Om diplomatiska förmåner har avtalats genom Wienkonventionerna om diplomatiska och konsulära förbindelser (FördrS 4/70 och 50/80) som har trätt i kraft i de flesta stater. Trots att konventionerna inte förutsätter att omsättningsskatteförmåner beviljas diplomatiska och motsvarande beskickningar eller personer, beviljar de flesta medlemsländer i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) dock i varierande omfattning skatteförmåner på basis av ömsesidighet. Målet är att i Finland skapa ett motsvarande återbetalningssystem, vars förmåner skulle motsvara den genomsnittliga nivån i andra länder, närmast medlemsländerna i Europeiska gemenskaperna (EG).

Genomförandet med återbetalning av omsättningsskatt försöker man också förbättra bilden av vårt land som placeringsland för diplomatiska beskickningar och som arrangör av internationella sammankomster. Flera länder har upprepade gånger hört sig för om den aktuella skatteförmånen. Åberopande ömsesidighetsprincipen beviljar de inte skatteförmåner åt finländska beskickningar i de egna staterna.

Syftet med ett skatteåterbäringssystem på basis av ömsesidighet är att finländska beskickningar utomlands skall få skatteförmåner som också är av statsekonomisk betydelse inom utrikesministeriets förvaltningsområde.

Avsikten är att skatteförmånen i regel skall beviljas endast för varor och tjänster som anskaffats för tjänstebruk. Detta skulle överensstämma med praxis i vissa EG-länder. Härigenom skulle man uppnå de viktigaste diplomatiska och ekonomiska förmåner som det är möjligt att ge och på motsvarande sätt få på basis av ömsesidighet.

2.2. Nuläget och behovet av ändring

2.2.1. Nuläget

Importbeskattning. Importerade varor som är avsedda för främmande maktens diplomatiska beskickningar och andra beskickningar i samma ställning eller utsända konsulers konsulat i Finland för officiellt bruk eller för

diplomatiska representanter, utsända konsulter eller utländska medlemmar av den administrativa och tekniska personalen vid nämnda beskickningar eller sådana medlemmar av deras familjer som hör till deras hushåll, för privat bruk (diplomatbruk), är tullfria med stöd av 16 a § (479/92) tullskattelagen. Med stöd av hänvisningsstadgandet i 28 § tullskattelagen (575/78) är varorna också befriade från andra importskatter, t.ex. omsättningsskatt.

Omsättningsbeskattning i hemlandet. I omsättningsskattelagen stadgas inte om skattefrihet för varor och tjänster som i Finland anskaffats för diplomatbruk. Med stöd av det allmänna skattelättnadsstadgandet i omsättningsskattelagen har skattefrihet dock beviljats t.ex. för sådana i Finland tillverkade personbilar samt byggnadsmaterial till ambassadbyggnader som anskaffats för diplomatbruk. Den inhemska beskattningen motsvarar således för diplomatvarors del inte skattefrihetsförfarandet för importerade varor och inte heller internationell praxis.

Internationell praxis. De flesta OECD-länder beviljar skatteförmåner i konsumtionsbeskattningen inom landet för vissa nyttigheter som anskaffats för diplomatbruk. I EG-länderna varierar omfattningen av denna beskattningspraxis betydligt från land till land. T.ex. England beviljar i allmänhet skatteförmåner endast för engelska inredningsförnödenheter till tjänstebostäder och beskickningar samt för bränslen och bensin. Frankrike och Spanien beviljar förmåner huvudsakligen endast för anskaffningar som går till beskickningarnas tjänstebruk. Den diplomatiska personalens privata anskaffningar är i regel skattepliktiga i dessa länder. Av EG-länderna beviljar Italien de mest heltäckande skatteförmånerna. Där är både beskickningarna och den diplomatiska personalen samt kanslipersonalen berättigade till dem. Förmånen kan ha formen av skatteåterbäring eller direkt skattefrihet.

Villkoret för att skattefrihet eller skatteåterbäring skall beviljas för varor som är avsedda för diplomatbruk är vanligen ömsesidighet. Den stat som beviljar förmånen förutsätter att den får motsvarande skatteförmån för sina diplomatiska beskickningar och representanter i förmånstagarstaten. Av de nordiska länderna beviljar Sverige ifrågavarande skatteförmån utan ömsesidighet medan Danmark och Norge åter förutsätter ömsesidighet.

De beviljade skatteförmånerna är begränsade

både till vissa nyttigheter och kvantitativt och även på basis av ett viss minimivärde hos anskaffningarna. T.ex. livsmedel och kläder omfattas inte av mervärdesskatteåterbäringen i Sverige. Tyskland beviljar inte skattefrihet för anskaffningar av alkoholdrycker och tobak. För att skatten skall återbetalas förutsätts oftast att värdet av inköpen överskrider en bestämd gräns. Enligt utrikesministeriets utredning är praxis i olika länder beträffande förut-sättningarna för skatteförmåner mycket oen- hetlig.

2.2.2. Behovet av ändring

I syfte att till vissa delar föra omsättnings- beskattningen av nyttigheter som är avsedda för diplomatbruk och som anskaffats i Finland närmare importbeskattningen och internation- nell beskattningspraxis samt i syfte att minska skattelättnaderna bör till främmande makters diplomatiska beskickningar och andra beskick- ningar i samma ställning samt till utsända konsulers konsulat i Finland den omsättnings- skatt återbetalas som ingår i inköpspriset på vissa av de viktigaste varor och tjänster som anskaffats för officiellt bruk. Genom att skat- teförmånen beviljas erhåller finländska diplo- matiska och motsvarande beskickningar i mån- ga stater motsvarande förmåner på basis av ömsesidighet. Då förutsättningarna gällande skatteåterbäringarnas belopp och värde samt ändamålet med nyttigheterna bestäms vore det motiverat att iaktta huvuddragen i beskattnings- förfarandena i de andra nordiska länderna samt i EG-länderna.

3. Ärendets beredning

Den del av förslaget som gäller begagnade varor har beretts som tjänstearbete vid finans- ministeriet. Utlåtande om förslaget har begärts av skattestyrelsen.

Den del av förslaget som gäller skatteåter- bäring till diplomatiska beskickningar har be- retts i samarbete mellan finansministeriet, utri- kesministeriet och skattestyrelsen. Beträffande återbäringsförfarandet har även Nylands läns- skatteverk hörts. Utredningen om den interna- tionella jämförelsen har gjorts av utrikesminis- teriet med bistånd av de lokala beskickningar- na.

4. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

4.1. Försäljning av begagnade varor

Det är svårt att bedöma propositionens ekonomiska verkningar, i synnerhet då av- sikten med ändringen är att hindra att oavsikt- liga skatteförmåner erhålls, dvs. att de omfat- tande avdragsrätter som följer av den planera- de mervärdesskattelagen skulle komma att om- fatta sådana anläggningstillgångar som nu är i bruk och inte berättigar till avdrag.

Genom lagändringen slopas det avdrag som syftar till att avlägsna den dolda skatten på varor som använts av skattskyldiga och som enligt gällande eller tidigare lagstiftning inte varit avdragsgilla, dvs. i allmänhet sådana långlivade anläggningstillgångar som inte är produktionsvaror, samt varor som använts av icke-skattskyldiga, i de fall då tillgångarna utan skatt överläts till en skattskyldig för annan avdragsgill användning än för att säljas vidare. Å andra sidan medför det valfria specialförfar- andet för dem som idkar handel med bega- gnade varor att de skatter som handelsidkarna skall betala minskar närmast i fråga om de varor som direkt används vid tillverkning.

Propositionen har inga organisatoriska verk- ningar för denna del.

4.2. Skatteåterbäring till diplomatiska beskick- ningar

I Finland finns för närvarande 48 främman- de makters diplomatiska beskickningar eller andra beskickningar i samma ställning eller konsulat. Behandlingen av ansökningarna kommer att öka arbetet vid utrikesministeriet och i någon mån även vid Nylands länskatte- verk.

På grund av skatteåterbäringarna kommer den influtna omsättningsskatten att minska i någon mån trots att de återbäringar som redan nu ges i form av lättnader beaktas. Skatteför- måner på basis av ömsesidighet åt finländska beskickningar utomlands kommer att spara kostnader för vår utrikesrepresentation. Det är dock svårt att uppskatta verkningarna.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1.1. Försäljning av begagnade varor

25 a §. I paragrafen stadgas att den som idkar handel med begagnade varor har rätt att från grunden för den skatt, som skall betalas på försäljningen av varor som han anskaffat som begagnade och skattefritt för att säljas vidare, dra av varornas inköpspris. Med andra ord är det möjligt för handelsidkaren att i fråga om dessa varor betala skatt bara på sin egen försäljningsprovision.

Förfarandet skall gälla bara sådana varor som säljs vidare som sådana eller högst så att de satts i sedvanligt försäljningsskick. Om en vara som på det sätt som anges ovan har dragits av från skattegrunden sedan tas i annat bruk än till skattepliktig återförsäljning, dvs. om varan t.ex. säljs skattefritt till utlandet eller tas i bruk som anläggningstillgång, skall på beloppet av avdraget betalas skatt enligt 2 mom. Detta gäller även en situation då handelsidkarens skattskyldighet upphör innan varorna har sålts vidare.

Det avdrag som görs från skattegrunden är frivilligt, vilket innebär att den som idkar handel med begagnade varor kan välja att i stället på normalt sätt betala skatt på hela försäljningspriset. Det kommer att löna sig att förfara på detta sätt i de fall då försäljningen sker till en skattskyldig, eftersom köparen då enligt normala regler kan dra av den skatt som ingår i inköpspriset. En förutsättning för avdragsrätt skall enligt den föreslagna 42 a § dessutom vara att säljaren på det försäljningsverifikat som han lämnat köparen har antecknat den skatt som skall betalas för försäljningen.

Om säljaren däremot med stöd av 1 mom. har betalat skatt bara på sin försäljningsprovision, får köparen enligt 42 a § inte dra av den sålunda bestämda skatt som ingår i inköpspriset. Säljaren skall i detta fall, om försäljningen sker till en skattskyldig, enligt ett stadgande som tas in i omsättningsskatteförordningen (560/91) göra en anteckning på fakturan om att varan inte är avdragsgill. I fråga om försäljning till konsumenter har det ingen betydelse att varan inte är avdragsgill.

För att säkerställa att anteckningarna på fakturan och inköpsavdragen är sakenliga stad-

gas i 2 mom. att en säljare som på det sätt som stadgas i 1 mom. har dragit av en varas inköpspris från skattegrunden, men som över försäljningen av varan har gett köparen en faktura med skatt vilket strider mot stadganden som tas i omsättningsskatteförordningen, skall lägga beloppet av avdraget till skattegrunden. Så skall säljaren förfara oberoende av om skatten enligt anteckningen på fakturan har betalats för hela försäljningspriset eller bara för försäljningsprovisionen.

Enligt 3 mom. skall specialförfarandet gälla inte bara varor som anskaffats skattefritt utan också varor för vilka köparen enligt den föreslagna 42 a § inte har avdragsrätt. När den som idkar handel med begagnade varor sålunda säljer en vara, som han köpt som begagnad och skattefritt, till en annan handelsidkare för att säljas vidare, kan också det sistnämnda företaget dra av varans inköpspris från grunden för skatten på försäljningen, om varans faktura innehåller en anteckning om att varan inte är avdragsgill.

42 a §. Om den som idkar handel med begagnade varor har erlagt skatt med stöd av 25 a § 1 mom. bara för den försäljningsprovision som han uppburit för varan, dvs. om han har dragit av varans inköpspris från skattegrunden, skall köparen inte få dra av den skatt som ingår i varans inköpspris. Eftersom handelsidkaren inte är skyldig att tillämpa det förfarande som anges i 25 a § 1 mom., stadgas i paragrafen att köparen inte har rätt till avdrag om säljaren enligt lag har rätt till det förfarande som anges i lagrummet. Om handelsidkaren trots sin rätt till förfarandet inte tillämpat det, skall köparen ha rätt att göra avdrag, förutsatt att säljaren på fakturan antecknat den skatt som skall betalas för försäljningen.

Säljaren skall enligt ett stadgande som tas in i omsättningsskatteförordningen på en faktura till en skattskyldig köpare göra anteckning om att avdrag inte får göras. Om säljaren likväl på fakturan felaktigt antecknar den skatt som skall betalas för försäljningen, skall säljaren enligt det föreslagna 25 a § 2 mom. till skattegrunden lägga det inköpspris för den begagnade varan som han dragit av från skattegrunden. Eftersom säljaren på grund av att han gett en faktura med skatt, är skyldig att på normalt sätt betala skatt för varans hela försäljnings-

pris, har köparen i det nämnda fallet rätt till avdrag. Om det på fakturan däremot antecknats att skatt betalats bara för en del av försäljningspriset, får köparen inte dra av mer än denna del.

Är det inte fråga om återförsäljning av begagnade varor utan t.ex. om försäljning av anläggningstillgångar som varit i säljarens eget bruk, bestäms köparens avdragsrätt på normalt sätt, dvs. köparen får dra av den skatt som säljaren enligt lag är skyldig att betala för försäljningen i fråga. I praktiken lönar det sig för köparen att i syfte att säkerställa avdragsrätten också i dylika situationer dra av högst det belopp som säljaren har antecknat på fakturan.

52 §. Det föreslås att paragrafen preciseras så att det är möjligt att dra av den skatt som ingått i inköpspriset för en vara som ett företag köpt eller den skatt som ett företag själv har betalat för import eller tillverkning av en vara. Skatten får likväl dras av bara till den del som motsvarar varans värde vid tiden för avdraget. Endast i de situationer som avses i 47 och 50 §§ skall avdraget alltså vara kalkylerat.

61 a §. De skattefria inköpsprisen för varor som köpts begagnade skall enligt förslaget dras av från skattegrunden för inköpsmånaden. Att avdraget skall gälla inköpsmånaden gör det lättare att räkna ut skatten särskilt i de fall då varor köps som större helheter.

Enligt 2 mom. skall inköpspriset för en vara som tagits i annat bruk än för återförsäljning läggas till skattegrunden för den månad under vilken varan tagits i annat bruk. I ett fall då skattskyldigheten upphör, skall tillägget ske under den sista månaden av den skattepliktiga verksamheten. Det tillägg som görs på basis av att säljaren gett en faktura med skatt, skall gälla faktureringsmånaden.

70 §. I paragrafen görs ett tillägg som beror på att en ny 25 a § fogas till lagen.

87 §. Enligt 6 § 3 mom. lagen skall ett företag på varor, som anskaffats för ett avdragsgillt ändamål och som när den skattepliktiga verksamheten upphört blivit kvar i företagets besittning, betala skatt enligt vad som stadgas om tagande av en vara i eget bruk. Försäljningen av varor som hört till rörelsetillgångarna är skattefri efter den tidpunkt då rörelsen upphört. Varornas föräljningspris innehåller dock en dold skatt, som köparen inte kan dra av. För att hindra skatteakumulation föreslås att den skattepliktiga rörelsen skall kunna anses

fortsätta även under den tid då rörelsetillgångarna realiserar, för att det skall vara möjligt för köparen att dra av den skatt som ingår i inköpspriset.

I rättspraxis har en näringsidkares rörelse ansetts upphöra den dag då han försätts i konkurs. Näringsidkarens rörelsetillgångar kan dock realiserar av konkursförvaltningen skattefritt. En konkursförvaltning betraktas som en särskild skattskyldig i de fall då den självständigt fortsätter med näringsidkarens rörelse.

Enligt förslaget behöver näringsidkarens skattskyldighet inte anses ha upphört ännu vid den tidpunkt då han försätts i konkurs. Om konkursförvaltningen inte alls bedriver rörelse självständigt, skall den kunna välja om näringsidkarens skattskyldighet skall anses ha upphört vid den tidpunkt då han försattes i konkurs eller om skattskyldigheten skall fortsätta. I det sistnämnda fallet ändras den skattskyldiges benämning naturligtvis till konkursbo.

Den skattskyldige skall i allmänhet själv kunna välja om han önskar att hans skattepliktiga rörelse skall anses ha upphört genast efter att den egentliga verksamheten upphört eller först efter att rörelsetillgångarna sålts. Länsskatteverket skall dock i syfte att hindra missbruk ha rätt att avföra en näringsidkare ur registret över skattskyldiga redan när den egentliga verksamheten har upphört.

1.2. Skatteåterbäring till diplomatiska beskickningar

128 a §. I en ny paragraf som fogas till lagen föreslås ett stadgande om att den omsättnings-skatt som ingår i inköpspriset för vissa nyttigheter som anskaffats för officiellt bruk skall återbetalas till främmande makters diplomatiska beskickningar och konsulat i motsvarande ställning.

Skatteåterbäring skall beviljas bl.a. för byggnads- och inredningsförnödenheter, annat lösöre, tryckalster som används i representationsverksamheten, motorfordon och bränsle till dem samt för reservdelar, arbetsprestationer som riktar sig till ovan nämnda varor liksom även för energiförnödenheter och teletjänster

som anskaffats för en fastighet. Skatten återbetalas på ansökan och den skall basera sig på ömsesidighet.

I 2 mom. föreslås dessutom att utrikesministeriet skall få befogenhet att särskilt för varje ansökan fastställa om beskickningen på grundval av sin ställning och ömsesidighet samt ändamålet med nyttigheten är berättigad till skatteåterbäring. I enlighet med denna fastställelse återbetalar Nylands länskatteverk skatten. Utrikesministeriet låter bli att fastställa ansökan om återbäring beträffande de varor som inte omfattas av lagrummet eller som kvantitativt överskrider beskickningens normala behov. Ansökan kan emellertid godkännas endast om det skattepliktiga inköpspriset för de nyttigheter som berättigar till skatteåterbäring i ansökan är sammanlagt minst 2 000 mk. Detta begränsar antalet ansökningar och sparar sålunda administrationskostnader.

Enligt 3 mom. skall en skriftlig ansökan om återbäring av omsättningsskatten lämnas till utrikesministeriet varje kvartal och senast inom ett år från förfallodagen för den räkning som bifogas ansökan. Skattestyrelsen bestämmer närmare vilka uppgifter som skall ingå i ansökan.

Om för mycket skatt av någon orsak betalas tillbaka, kan den enligt förslaget dras av från skatt som betalas tillbaka senare. I 4 mom. stadgas om detta.

Skatteåterbäringsbesluten skall enligt 5 mom. inte vara förknippade med besvär rätt. Beviljandet av skatteförmåner baserar sig på frivillighet och å andra sidan är det inte möjligt att tvångsindriva skatt som återbetalats till för högt belopp hos dem som är i diplomatisk ställning.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

2.1. Förordningen om ändring av omsättnings-skatteförordningen

Omsättningsskatteförordningen (560/91) måste ändras på grund av den lagändring som gäller försäljning av begagnade varor. Det föreslås att i förordningen tas in stadganden om särskilda krav på bokföringen och anteckningarna på fakturan i fråga om den som säljer begagnade varor. Ett utkast till ändring av förordningen ingår som bilaga till denna proposition.

2.2. Skattestyrelsens beslut

Skatteåterbäringen till diplomatiska beskickningar skall förverkligas genom ett ansökningsförfarande. Med stöd av det nya 128 a § 3 mom. skall skattestyrelsen bestämma närmare vilka uppgifter som ansökan skall innehålla och vilka verifikat som skall bifogas. Till ansökan skall bifogas bl.a. fakturaverifikat av vilka framgår säljarens och köparens namn och adress samt uppgifter om nyttighetens mängd, kvalitet och pris samt andra nödvändiga uppgifter. Ansökan undertecknas av beskickningens eller konsulatets chef. Skattestyrelsen kan vid behov meddela anvisningar om förfarandet.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfast.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av omsättningsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i omsättningsskattelagen av den 22 mars 1991 (559/91) 47 § 1 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag av den 10 januari 1992 (7/92),

ändras 52 §, 70 § 1 mom. och 87 § 2 mom., av dessa lagrum 52 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 23 oktober 1992 (927/92) och 70 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 22 juli 1991 (1086/91), samt

fogas till lagen nya 25 a, 42 a, 61 a och 128 a §§ som följer:

25 a §

Från skattegrunden får dras av inköpspriset för varor som anskaffats som begagnade och skattefritt för skattepliktig återförsäljning.

Om en vara, vilken anskaffats för återförsäljning och vilkens inköpspris har avdragits med stöd av 1 mom., tas i annat bruk eller om en anteckning om den skatt som skall betalas för försäljningen har gjorts på verifikatet över återförsäljningen av varan, skall beloppet av avdraget läggas till skattegrunden.

Vad som i 1 mom. stadgas om varor som anskaffats skattefritt tillämpas även på varor som anskaffats av en säljare som haft rätt till avdraget enligt 1 mom., om det på försäljningsverifikatet finns en anteckning om att varans inköpspris inte inbegriper skatt som får dras av.

42 a §

Avdrag som avses i 41 § får inte göras för en vara som köpts som begagnad, om varans säljare enligt 25 a § 1 mom. haft rätt att dra av varans inköpspris från grunden för skatten på försäljningen. Detta tillämpas dock inte, om säljaren på försäljningsverifikatet har antecknat den skatt som skall betalas för försäljningen av varan.

52 §

När en skattskyldig tar en sådan vara i avdragsgill användning som varit i annat bruk, får han dra av den skatt som ingick i varans inköpspris eller som han betalt för importen eller tillverkningen av varan för eget bruk. Om varans sannolika överlåtelsepris är lägre än dess ursprungliga inköpspris eller motsvarande värde, får den skatt som motsvarar värdeminskningen dock inte dras av.

I samband med att en skattepliktig rörelse inleds får den skattskyldige från varor som han anskaffat som skattepliktiga eller själv tillver-

kat och som är i hans besittning och används för ett syfte som berättigar till avdrag göra ett avdrag som avses i 1 mom.

Ett avdrag som avses i 1 eller 2 mom. får under de förutsättningar som stadgas i 47 och 50 §§ göras från varor som köpts eller importerats skattefritt. Avdraget utgör då 18 procent av varans ursprungliga inköpspris eller importvärde. Om varans sannolika överlåtelsepris är lägre än dess ursprungliga inköpspris eller importvärde, skall den skatt som dras av beräknas på varans sannolika överlåtelsepris. För kött och mjölk som avses i 47 § görs avdraget förhöjt på det sätt som framgår av 48 §.

61 a §

Inköpspriset för en begagnad vara som avses i 25 a § 1 mom. dras av från skattegrunden för den kalendermånad under vilken varan har tagits emot.

Det tillägg som med stöd av 25 a § 2 mom. skall göras till skattegrunden beaktas för den kalendermånad under vilken varan tagits i annat bruk eller köparen debiterats för varan.

70 §

Kan avdrag som avses i 9 kap. eller i 25 eller 25 a § vid beräkningen av den skatt som skall redovisas för en kalendermånad inte göras till fullt belopp, får det icke avdragna beloppet dras av under den innevarande eller följande räkenskapsperiodens senare kalendermånader. Länskatteverket betalar efter räkenskapsperiodens utgång på ansökan eller på basis av någon annan inlämnad utredning den skatt som inte har avdragits för räkenskapsperioden. Om den skattskyldige efter räkenskapsperiodens utgång har ansökt om återbäring av den icke avdragna skatten, får den inte dras av under den följande räkenskapsperioden.

— — — — —

87 §

Länsskatteverket avför den skattskyldige ur registret räknat från den tidpunkt då den skattepliktiga rörelsen har upphört. Den skattepliktiga rörelsen kan anses fortsätta så länge som näringsidkaren eller konkursförvaltningen säljer rörelsetillgångar som näringsidkaren anskaffat. Om konkursförvaltningen dock självständigt fortsätter med näringsidkarens rörelse, skall näringsidkarens skattskyldighet alltid anses ha upphört senast vid tidpunkten för försättande i konkurs.

128 a §

Till främmande maktens diplomatiska beskickningar och andra beskickningar i samma ställning samt till utsända konsulers konsulat i Finland kan på basis av ömsesidighet och på ansökan återbetalas den skatt som ingår i nyttigheternas inköpspris för följande varor och tjänster som inköpts för officiellt bruk:

1) byggnadsförnödenheter samt varor som används för inredning och utrustning av byggnader,

2) varor som används i representationsverksamheten,

3) motorfordon samt reservdelar och förnödenheter till motorfordon,

4) arbetsprestationer som hänför sig till beskickningens eller konsulatets byggnad eller till varor som nämns i 1 — 3 punkten samt hyrning av dessa varor,

5) teletjänster, energiförnödenheter och bränslen som anskaffats för beskickningens eller konsulatets fastighet samt

6) bränslen för motorfordon.

Utrikesministeriet fastställer på ansökan om beskickningen eller konsulatet på basis av ömsesidighet och sin ställning samt ändamålet med nyttigheten har rätt till skatteåterbäring.

Därefter återbetalar Nylands länsskatteverk skatten. Skatten återbetalas dock inte om utrikesministeriet anser att mängden av nyttigheterna i fråga överskrider beskickningens eller konsulatets normala behov. Ansökan fastställs om det skattepliktiga priset på de nyttigheter som avses i ansökan är sammanlagt minst 2 000 mk.

En skriftlig ansökan om skatteåterbäring skall lämnas till utrikesministeriet varje kvartal och senast inom ett år efter betalningsdagen för den räkning som bifogas ansökan. Skattestyrelsen bestämmer närmare vilka uppgifter som skall ingå i ansökan.

Om för mycket skatt av någon orsak har återbetalats kan beloppet av den skatt som återbetalats till för stort belopp dras av från skatt som återbetalas senare.

I beslut som meddelats med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Den upphävda 6 punkten i 47 § 1 mom. tillämpas på varor som har levererats till den avdragsberättigade innan denna lag träder i kraft.

Stadgandet i 25 a § 1 mom. tillämpas på varor som den dag denna lag träder i kraft eller därefter har levererats till en skattskyldig som har rätt att göra avdrag från skattegrunden.

Vad som stadgas i 52 § tillämpas när någon den dag denna lag träder i kraft eller därefter i avdragsgill användning har tagit en vara som har levererats eller utlämnats från tullkontroll till en avdragsberättigad skattskyldig eller som har tagits i eget bruk den 1 oktober 1991 eller därefter.

Stadgandena i 128 a § tillämpas på varor och tjänster som levererats och betalats den dag denna lag träder i kraft eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 27 november 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Finansminister *Iiro Viinanen*

Lag

om ändring av omsättningsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i omsättningsskattelagen av den 22 mars 1991 (559/91) 47 § 1 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag av den 10 januari 1992 (7/92),

ändras 52 §, 70 § 1 mom. och 87 § 2 mom., av dessa lagrum 52 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 23 oktober 1992 (927/92) och 70 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 22 juli 1991 (1086/91), samt

fogas till lagen nya 25 a, 42 a, 61 a och 128 a §§ som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

25 a §

Från skattegrunden får dras av inköpspriset för varor som anskaffats som begagnade och skattefritt för skattepliktig återförsäljning.

Om en vara, vilken anskaffats för återförsäljning och vilkens inköpspris har avdragits med stöd av 1 mom., tas i annat bruk eller om en anteckning om den skatt som skall betalas för försäljningen har gjorts på verifikatet över återförsäljningen av varan, skall beloppet av avdraget läggas till skattegrunden.

Vad som i 1 mom. stadgas om varor som anskaffats skattefritt tillämpas även på varor som anskaffats av en säljare som haft rätt till avdraget enligt 1 mom., om det på försäljningsverifikatet finns en anteckning om att varans inköpspris inte inbegriper skatt som får dras av.

42 a §

Avdrag som avses i 41 § får inte göras för en vara som köpts som begagnad, om varans säljare enligt 25 a § 1 mom. haft rätt att dra av varans inköpspris från grunden för skatten på försäljningen. Detta tillämpas dock inte, om säljaren på försäljningsverifikatet har antecknat den skatt som skall betalas för försäljningen av varan.

47 §

En skattskyldig får, om inte något annat stadgas i 42 §, från följande skattefria varor som han har anskaffat för en skattepliktig rörelse dra av en kalkylerad skatt, som utgår 17,5 procent av varans inköpspris eller av den i 35 § stadgade skattegrunden för en importerad vara:

Gällande lydelse

6) varor som varit i säljarens eget bruk samt sådana begagnade varor som köpts av någon annan än en skattskyldig och som allmänt används som industriråvara, med undantag av sådana skattefria varor som avses i 27 § samt varor som har anskaffats skattefritt och som används direkt i verksamhet som avses i 43 § 1 mom.

52 §

När en skattskyldig i avdragsgill användning tar en vara som varit i eget bruk och inte är sådan som avses i 27 §, får han dra en kalkylerad skatt som utgår 18 procent av varans ursprungliga inköpspris eller motsvarande värde. Om varans sannolika överlåtelsepris är lägre än dess ursprungliga inköpspris eller motsvarande värde, skall den skatt som dras av beräknas på varans sannolika överlåtelsepris. För kött och mjölk som avses i 47 § höjs avdraget så som framgår av 48 §.

I samband med att en skattepliktig rörelse inleds får den skattskyldige från varor som han innehar och som används för ett syfte som berättigar till avdrag göra ett avdrag som avses i 1 mom.

70 §

Kan avdrag som avses i 9 kap. eller 25 § vid

Föreslagen lydelse

(6 punkten upphävs)

52 §

När en skattskyldig tar en sådan vara i avdragsgill användning som varit i annat bruk, får han dra av den skatt som ingick i varans inköpspris eller som han betalt för importen eller tillverkningen av varan för eget bruk. Om varans sannolika överlåtelsepris är lägre än dess ursprungliga inköpspris eller motsvarande värde, får den skatt som motsvarar värdeminskningen dock inte dras av.

I samband med att en skattepliktig rörelse inleds får den skattskyldige från varor som han anskaffat som skattepliktiga eller själv tillverkat och som är i hans besittning och används för ett syfte som berättigar till avdrag göra ett avdrag som avses i 1 mom.

Ett avdrag som avses i 1 eller 2 mom. får under de förutsättningar som stadgas i 47 och 50 §§ göras från varor som köpts eller importerats skattefritt. Avdraget utgör då 18 procent av varans ursprungliga inköpspris eller importvärde. Om varans sannolika överlåtelsepris är lägre än dess ursprungliga inköpspris eller importvärde, skall den skatt som dras av beräknas på varans sannolika överlåtelsepris. För kött och mjölk som avses i 47 § görs avdraget förhöjt på det sätt som framgår av 48 §.

61 a §

Inköpspriset för en begagnad vara som avses i 25 a § 1 mom. dras av från skattegrunden för den kalendermånad under vilken varan har tagits emot.

Det tillägg som med stöd av 25 a § 2 mom. skall göras till skattegrunden beaktas för den kalendermånad under vilken varan tagits i annat bruk eller köparen debiterats för varan.

70 §

Kan avdrag som avses i 9 kap. eller i 25 eller

Gällande lydelse

beräkningen av den skatt som skall redovisas för en kalendermånad inte göras till fullt belopp, får det icke avdragna beloppet dras av under den innevarande eller följande räkenskapsperiodens senare kalendermånader. Länskatteverket betalar efter räkenskapsperiodens utgång på ansökan eller på basis av någon annan inlämnad utredning den skatt som inte har avdragits för räkenskapsperioden. Om den skattskyldige efter räkenskapsperiodens utgång har ansökt om återbäring av den icke avdragna skatten, får den inte dras av under den följande räkenskapsperioden.

Föreslagen lydelse

25 a § vid beräkningen av den skatt som skall redovisas för en kalendermånad inte göras till fullt belopp, får det icke avdragna beloppet dras av under den innevarande eller följande räkenskapsperiodens senare kalendermånader. Länskatteverket betalar efter räkenskapsperiodens utgång på ansökan eller på basis av någon annan inlämnad utredning den skatt som inte har avdragits för räkenskapsperioden. Om den skattskyldige efter räkenskapsperiodens utgång har ansökt om återbäring av den icke avdragna skatten, får den inte dras av under den följande räkenskapsperioden.

87 §

Länskatteverket avför den skattskyldige ur registret räknat från den tidpunkt då den skattepliktiga rörelsen har upphört.

Länskatteverket avför den skattskyldige ur registret räknat från den tidpunkt då den skattepliktiga rörelsen har upphört. *Den skattepliktiga rörelsen kan anses fortsätta så länge som näringsidkaren eller konkursförvaltningen säljer rörelsetillgångar som näringsidkaren anskaffat. Om konkursförvaltningen dock självständigt fortsätter med näringsidkarens rörelse, skall näringsidkarens skattskyldighet alltid anses ha upphört senast vid tidpunkten för försättande i konkurs.*

128 a §

Till främmande makters diplomatiska beskickningar och andra beskickningar i samma ställning samt till utsända konsulers konsulat i Finland kan på basis av ömsesidighet och på ansökan återbetalas den skatt som ingår i nyttigheternas inköpspris för följande varor och tjänster som inköpts för officiellt bruk:

1) byggnadsförnödenheter samt varor som används för inredning och utrustning av byggnader,

2) varor som används i representationsverksamheten,

3) motorfordon samt reservdelar och förnödenheter till motorfordon,

4) arbetsprestationer som hänför sig till beskickningens eller konsulatets byggnad eller till varor som nämns i 1 — 3 punkten samt hyrning av dessa varor,

5) teletjänster, energiförnödenheter och bränslen som anskaffats för beskickningens eller konsulatets fastighet samt

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6) bränslen för motorfordon.

Utrikesministeriet fastställer på ansökan om beskickningen eller konsulatet på basis av ömsesidighet och sin ställning samt ändamålet med nyttigheten har rätt till skatteåterbäring. Därefter återbetalar Nylands länsskatteverk skatten. Skatten återbetalas dock inte om utrikesministeriet anser att mängden av nyttigheterna i fråga överskrider beskickningens eller konsulatets normala behov. Ansökan fastställs om det skattepliktiga priset på de nyttigheter som avses i ansökan är sammanlagt minst 2 000 mk.

En skriftlig ansökan om skatteåterbäring skall lämnas till utrikesministeriet varje kvartal och senast inom ett år efter betalningsdagen för den räkning som bifogas ansökan. Skattestyrelsen bestämmer närmare vilka uppgifter som skall ingå i ansökan.

Om för mycket skatt av någon orsak har återbetalats kan beloppet av den skatt som återbetalats till för stort belopp dras av från skatt som återbetalas senare.

I beslut som meddelats med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Den upphävda 6 punkten i 47 § 1 mom. tillämpas på varor som har levererats till den avdragsberättigade innan denna lag träder i kraft.

Stadgandet i 25 a § 1 mom. tillämpas på varor som den dag denna lag träder i kraft eller därefter har levererats till en skattskyldig som har rätt att göra avdrag från skattegrunden.

Vad som stadgas i 52 § tillämpas när någon den dag denna lag träder i kraft eller därefter i avdragsgill användning har tagit en vara som har levererats eller utlämnats från tullkontroll till en avdragsberättigad skattskyldig eller som har tagits i eget bruk den 1 oktober 1991 eller därefter.

Stadgandena i 128 a § tillämpas på varor och tjänster som levererats och betalats den dag denna lag träder i kraft eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Förordning

om ändring av 1 och 5 §§ omsättningsskatteförordningen

På föredragning av finansministern

ändras i omsättningsskatteförordningen av den 22 mars 1991 (560/91) 5 § och fogas till 1 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Försäljningen av varor vilkas inköpspris med stöd av 25 a § 1 mom. omsättningsskattelagen har dragits av från skattegrunden skall utan svårighet kunna skiljas från annan försäljning.

5 §

Den skattskyldige skall på försäljningsverifikatet anteckna beloppet av den skatt som skall betalas för försäljningen, då försäljningen sker till en annan skattskyldig. Om säljaren med

stöd av 25 a § 1 mom. omsättningsskattelagen har dragit av varans inköpspris från grunden för skatten på försäljningen, skall på det verifikat som lämnas en skattskyldig köpare dock antecknas att försäljningspriset inte inbegriper skatt som får dras av. Skall skatt inte betalas för försäljning till en annan skattskyldig, skall anteckning om skattefriheten göras på försäljningsverifikatet.

Denna förordning träder i kraft den 199 .